

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/29/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815215732
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Martináková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3815215732.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Martinákovvej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej vo veci starostlivosti o maloletú M. E., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., M. XX/X, zastúpenej JUDr. T. G., advokátkou, so sídlom I., Y. XX a Z. E., nar. XX.X.XXXX, bytom I., M. XX/X a o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 23. novembra 2016, č. k. 9P/51/2015-125, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o úprave styku otca s maloletou M. z m e ň u j e takto:

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletou M. každý páry týždeň v mesiaci od piatku od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod, počas vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 23.12. od 09.00 hod do 25.12. do 18.00 hod., každý nepáry kalendárny rok od 30.12. od 09.00 hod do 02.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 17.00 hod., počas letných prázdnin každý kalendárny rok počnúc rokom 2018 od 01.07. od 09.00 hod. do 14.08. do 18.00 hod., od 15.08. od 09.00 hod. do 30.08. do 18.00 hod.

Matka je p o v i n n á maloletú M. na styk s otcom pripraviť a odovzdať ho otcovi v mieste bydliska dieťaťa v určený deň a hodinu a otec je povinný po ukončení styku dieťa vrátiť na to isté miesto.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza 13P/27/2015 v časti týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletou M. tak, že otec maloletej je počnúc právoplatnosťou rozsudku oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry týždeň v roku v čase od piatka 16.00 hod do nedele 19.00 hod, s výnimkou nasledovnej úpravy, kedy je oprávnený stretávať sa s maloletou každý rok v čase od 1.7. od 10.00 hod. do 14.7. do 19.00 hod., od 15.8. od 10.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod, každý nepáry rok v čase jesenných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod, každý páry rok v čase jarných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod, a každý nepáry rok v čase veľkonočných prázdnin, vždy od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod, každý páry rok od 24.12. od 11.00 hod. do 26.12. do 11.00 hod., každý nepáry rok od 31.12 od 11.00 do 2.1. nasledovného roka do 11.00 hod, pričom matka maloletej je povinná styk otca s maloletou umožniť, túto na styk pripraviť a maloletú mu odovzdať a prevziať vždy pred jej bydliskom. Návrh otca na zníženie výživného zamietol. Konanie o zverení maloletej do striedavej starostlivosti zastavil. V odôvodnení rozhodnutia

uviedol, že otec maloletej sa podaným návrhom domáhal zníženia výživného a úpravy styku s maloletou, naposledy určeného rozsudkom Okresného súdu Prievidza 13P27/2015. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi rodičmi dochádza k nezhodám vo výkone rodičovských práv, keď matka znemožňuje otcovi pravidelné stretávanie sa s mal. Melániou. M. medzi rodičmi o úprave styku bola neúspešná, matka napriek nariadenému predbežnému opatreniu bráni otcovi v styku s maloletou. Súd preto pribral uznesením zo dňa 04.02.2016 do konania znalca z odvetvia z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí, Klinická psychológia dospelých PhDr. U. K.. Znalec doporučil maloletú zveriť do starostlivosti matky a upraviť styk otca s maloletou tak, že sa budú stretávať každý druhý týždeň od soboty do nedele s prespatím, dva týždne počas prázdnin z dôvodu fyzického veku dieťaťa neodporúčal, ďalšia úprava je možná až po adaptácii na prespanie. Súd pri úprave styku zobral do úvahy aj súčasné pracovné zaradenie otca, vzhľadom na vzdialenosť medzi miestom jeho výkonu práce a miestom pobytu maloletej, ktorá mu neumožňuje kontakty počas týždňa, preto upravil styk tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v roku v čase od piatka 16.00 hod do nedele 19.00 hod. Takto súd zohľadnil aj stanovisko rodičov prednesené na pojednávaní 8.11.2016 a upravil styk tak, aby boli vytvorené podmienky pre udržania a prehlbovanie vzájomných väzieb medzi otcom a maloletou. Vzhľadom k tomu, že sa rodičia počas trvania konania nedokázali na styku maloletej s otcom dohodnúť, súd považoval za potrebné upraviť stretnutia s otcom aj počas prázdnin, kedy styk upravil tak, že otec sa bude stretávať s maloletou od 1.7. od 10.00 hod. do 14.7. do 19.00 hod., od 15.8. od 10.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod, každý nepárny rok v čase jesenných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod, každý párný rok v čase jarných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod, a každý nepárny rok v čase veľkonočných prázdnin, vždy od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod do posledného dňa prázdnin do 18.00 hod, každý párný rok od 24.12. od 11.00 hod. do 26.12. do 11.00 hod., každý nepárny rok od 31.12. od 11.00 do 2.1. nasledovného roka do 11.00 hod. Pri určení výživného vychádzal zo schopností a možností účastníkov konania a potrieb maloletej v čase rozhodovania. Otec pracuje u toho istého zamestnávateľa, kde dosahuje priemernú čistú mzdu 676,01 eur a priemerný čistý mesačný príjem 742,02 eur. Aktuálne pracuje na bani v Y. na J. a býva v meste I., v podnájme. Za nájom platí cca 250 eur. Matka býva s maloletou v podnájme, k zmene došlo v tom, že pracuje, je platená od úkolu, zarába mesačne od 400-450 eur. Kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu maloletej poberá stále rodičovský príspevok 226 eur. Na základe týchto skutočností dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach navrhovateľa - otca, prispievať na výživu maloletej 120 eur mesačne, ako doposiaľ. Súd pri tom prihliadol na celkovú majetkovú situáciu otca, ktorý je vlastníkom bytu, osobného motorového vozidla, pracuje a má stály príjem. Takto určené výživné umožní matke, pri zohľadnení toho, že ona zabezpečuje celkovú osobnú starostlivosť o maloletú a platí nájom, uhrádzať ich potreby tak, aby mala maloletá zabezpečenú rovnakú životnú úroveň ako otec maloletej. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, § 26, § 62 ods. 2, 3, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 35 ods. 1 zákona o rodine.

2. Proti tomuto rozsudku, a to jeho výrokovej časti o úprave styku, podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Dôvodila, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je daný odvolací dôvod ustanovený v § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Namietala, že zdôvodnenie rozsudku súdom prvej inštancie je v nesúlade s vykonaným dokazovaním, ktoré je v rozpore so závermi znalca a neprihliada na konkrétnu situáciu v prejednávanej veci. Pokiaľ súd zobral do úvahy tú skutočnosť, že vzhľadom na miesto pracovného zaradenia otca mimo trvalého bydliska, nemá už otec maloletej možnosť stretávať sa s dieťaťom aj v priebehu pracovného týždňa, a preto upravil styk s maloletou nad rámec doporučenej úpravy v znaleckom posudku (t. j. na úpravu styku každý druhý víkend od soboty do nedele s prespatím u otca), takto vzniknutý stav berie do úvahy, a preto nenapáda túto časť prvého výroku rozsudku, ktorým je styk otca s maloletou upravený na každý párný týždeň v roku v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele 19.00 hod. Je však toho názoru, že vzhľadom na vykonané dokazovanie, na závery znalca, na priebeh styku otca s maloletou - s poukazom na možnosť otca mať maloletú u seba zo soboty 09.11 do nedele 20.11.2016 s prespatím u neho, je úprava nad rámec znalcom doporučenej úpravy styku, teda počas prázdnin a sviatkov na niekoľko súvislých dní a nocí u otca bez predchádzajúcej adaptácie maloletej, predčasná a nie je v záujme maloletej. V súčasnosti je maloletá ešte v predškolskom roku, neregistruje jarné, jesenné prázdniny, resp. letné prázdniny, pretože predškolské zariadenia sú aj v tomto období v prevádzke. Pokiaľ chcel súd upraviť dni sviatkov v roku, vhodnejšia by bola úprava na konkrétne dni sviatkov, ktoré má byť dieťa s matkou a ktoré s otcom. V priebehu konania sa ani k možnosti takejto rozsiahlej úpravy styku dcéry s otcom nevyjadrovala, pretože takáto úprava ani nevyplýva z dokazovania a ani maloletá nie je na takúto situáciu pripravená. Až so začatím návštevy predškolského zariadenia si maloletá začala zvykať na niekoľko hodinové odlúčenie

od nej. V priebehu styku v dňoch 19.11 a 20.11.2016 sa maloletá večer pýtala k nej, otec ju naspäť na noc k nej aj doviedol a v nedeľu 20.11.2016 za maloletou ani neprišiel s odôvodnením, že už cestuje do práce. Vzhľadom na celú situáciu je toho názoru, že maloletá ešte nie je na súdom upravený styk pripravená, takáto úprava nie je vhodná a nie je zatiaľ ešte v záujme maloletej dcéry. Poukázala aj na jednoznačné stanovisko znalca v znaleckom posudku, ktorý s prihliadnutím na fyzický vek maloletej neodporučil úpravu styku počas prázdnin na dva týždne v mesiaci nepretržite, pričom uviedol, že úpravu styku počas prázdnin je možné rozšíriť, avšak až po adaptácii maloletej na prespanie u otca zo soboty na nedeľu, prípadne až po zaškolení maloletej. Napadnutý výrok súdu prvej inštancie je v rozpore s týmto konštatovaním. Vyslovila tiež názor, že v súčasnosti nie je vhodné, aby bola maloletá počas celých sviatkov v roku úplne izolovaná od nej, resp. aj od otca a vzhľadom na doterajší priebeh styku dcéry s otcom, kedy sa večer pýta k nej by takáto úprava ani nebola možná. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o úprave styku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Otec dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že s odvolaním nesúhlasí. Mal za to, že odvolanie matky je účelové a čas, ktorý takto vzniká v jej prospech využíva k postupnému odcudzovaniu vzťahu medzi ním a dcérou.

4. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že otec o dieťa prejavuje záujem, chce sa s dcérou stretávať, maloletá má k obidvom rodičom vytvorený pozitívny citový vzťah, a preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

5. Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka uviedla, že odvolanie proti výroku rozsudku o úprave styku podala z dôvodu, že súd rozhodol o úprave styku otca s maloletou odlišne od odporúčaní a záverov znaleckého posudku. K aktuálnej situácii styku otca s maloletou uviedla, že otec za maloletou dňa 25.12.2016 neprišiel, hoci mu v styku nebránila. V dňoch 31.12.2016 a 01.01.2017 mal maloletú u seba. V mesiaci január 2017 chodil za maloletou každý druhý víkend, večer ju však doviedol domov. V mesiaci február 2017 bola maloletá M. chorá, otec bol za ňou v byte matky. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že je prekvapivé, keď kolízny opatrovník nemal žiadne námietky k znaleckému posudku, ani sa nevyjadroval k dlhšiemu pobytu maloletej u otca. Mala za to, že kolízny opatrovník sa nevyjadril k záujmu dieťaťa, ale len k záujmu otca k maloletej. Je si vedomá, že maloletá má vytvorené pozitívne citové väzby k obidvom rodičom, avšak je potrebné, aby bola na dlhší pobyt u otca s prespatím v jeho domácnosti postupne pripravovaná.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že po doručení rozsudku súdu prvej inštancie vychádzal z predpokladu postupnej realizácie styku otca s maloletou tak, ako rozhodol súd. V prípade právoplatnosti rozsudku súdu by sa medzi otcom a maloletou, čo by predstavovalo niekoľko mesiacov do letných prázdnin, posilnili vzájomné väzby. Adaptácia maloletej na prostredie otca by bola za pomoci matky zrealizovaná a maloletá by bola pripravená na realizáciu styku s otcom aj počas prázdnin. V súčasnosti je realizácia styku otca s maloletou problémová, preto úrad ponúkol rodičom možnosť zúčastniť sa mediálneho procesu. Oba rodičia s procesom mediácie súhlasili.

7. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti vo výroku o úprave styku podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o úprave styku je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

8. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou M. na tom právnom závere, že maloleté dieťa má vytvorený pozitívny vzťah k obom rodičom, pričom matka neumožňuje riadne stretávanie otca s dieťaťom, a preto je potrebné upraviť styk súdnym rozhodnutím. Pri úprave styku vychádzal z vykonaných dôkazov, najmä zo znaleckého posudku znalca z odboru psychológie a zobral do úvahy aj súčasné pracovné zaradenie otca, ktoré mu neumožňuje kontakty počas pracovného týždňa. Z týchto dôvodov upravil styk otca s maloletou M. každý páry týždeň v roku od piatka 16.00 hod. do nedele 19.00 hod. Keďže rodičia sa nedokázali dohodnúť na styku otca s maloletou počas prázdnin, považoval za potrebné upraviť styk otca s maloletou aj počas prázdnin a tento upravil tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku.

9. Odvolací súd právny záver súdu prvej inštancie o potrebe úpravy styku otca s maloletou M. považuje za správny, avšak pristúpil k zmene napadnutého rozsudku z nasledovných dôvodov:

10. Odvolací súd v prvom rade pripomína rodičom, že jedným z prostriedkov na zabezpečenie spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30 zákona o rodine, ako aj článku 29 Dohovoru o právach dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na najlepší záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na vzťah tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi.

11. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že maloletá M. pochádza z rozvedeného manželstva. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 24.07.2015, č. k. 13P/27/2015-54, o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá M. na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej M. sumou 120 eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Stretávanie sa otca s maloletou M. súd ponechal na vzájomnú dohodu rodičov, ktorú uzavreli na X. práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza s tým, že prvý mesiac po právoplatnosti rozsudku je otec oprávnený stretávať sa s dcérou za prítomnosti matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.08.2015. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že matka neumožňuje otcovi riadne styk s maloletou, medzi rodičmi je problémová komunikácia, mediácia medzi rodičmi o úprave styku v priebehu konania bola neúspešná. Vzhľadom na nezhody rodičov vo výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, súd prvej inštancie nariadil vo veci znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí PhDr. Q. K.. Znalec v znaleckom posudku na základe psychologického vyšetrenia rodičov a maloletého dieťaťa odporučil styk maloletej s otcom upraviť na každý druhý víkend od soboty do nedele s prespaním. Úpravu styku počas prázdnin na dva týždne v mesiaci nepretržite neodporúčal z dôvodu fyzického veku maloletej, pričom uviedol, že úpravu styku počas prázdnin je možné rozšíriť, avšak až po adaptácii maloletej na prespanie u otca zo soboty na nedeľu, resp. až po zaškolení maloletej. Znalecký posudok bol vypracovaný znalcom dňa 27.09.2016. Z výsluchu matky na pojednávaní dňa 08.11.2016 vyplýva, že maloletá M. začala od septembra 2016 navštevovať materskú škôlku, s otcom sa dohodli, že si dieťa bude brávať každý párný víkend bez prespatia, nakoľko maloletá je na ňu viazaná. Na základe záverov znaleckého posudku matka súhlasila s tým, aby dieťa u otca prespalo zo soboty 19.11 do nedele 20.11.2016. Otec však maloletú M. v sobotu večer 19.11.2016 doniesol matke domov, keď dieťa nechcelo u neho spať. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie maloletá M. sa stretávala s otcom každý párný týždeň v mesiaci v sobotu, prípadne aj v nedeľu, avšak iba počas dňa, u otca dieťa neprespalo. Z podaného odvolania ako aj z vyjadrenia matky z 13.03.2017 vyplýva, že v súčasnosti je stav taký, že otec sa stretáva s dieťaťom každý druhý víkend v mesiaci, avšak dieťa u neho neprespáva. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozšírená úprava styku otca s maloletou M. aj počas prázdnin je v súčasnosti predčasná a nie je v záujme maloletého dieťaťa. Vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku a doterajší priebeh styku otca s dieťaťom, je potrebné zachovať určitú postupnosť pri adaptácii maloletej na prostredie u otca a maloletú takto pripraviť na realizáciu styku s otcom aj počas prázdnin.

12. Odvolací súd preto podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o úprave styku tak, že upravil styk otca s maloletou M. v rozsahu uvedenom vo výroku tohto rozsudku. Akceptoval, že maloletá M. je vo veku 4 rokov, má vytvorený pozitívny vzťah k otcovi a aj za pomoci matky by sa mohla adaptovať na prostredie u otca (aj s prespaním) realizáciou styku každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatka 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Pokiaľ ide o úpravu styku počas vianočných sviatkov a letných prázdnin, odvolací súd vychádzal z predpokladu, že maloletá M. bude na prenocovanie u otca už zvyknutá, a preto upravil styk otca počas vianočných sviatkov a letných prázdnin spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

13. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z

účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil. Odvolací súd nezistil okolnosti, ktoré by v danom prípade odôvodňovali priznanie trov konania podľa § 55 CMP, ktoré ustanovenie predstavuje výnimku.

14. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).